

2024-08-30

Avdelningen för myndighetsstöd
Enheten för ekonomi

Underlag för beräkning av avgifter 2025 - 2027

1 Inledning

Avgifter innebär, i likhet med övriga offentligrättsliga avgifter, ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden. Föreskrifter om förhållandet mellan enskilda och det allmänna meddelas genom lag, 8 kap. 3 § regeringsformen. Regeringen kan, efter riksdagens bemyndigande, meddela sådana föreskrifter om avgifter, som på grund av 3 § annars skulle meddelas av riksdagen (8 kap. 9 § regeringsformen). Detta innebär att, om inte riksdagen vill bestämma storleken på avgiften, kan denna rätt delegeras till regeringen. Det tillhör undantagen att riksdagen väljer att själv bestämma avgifternas storlek. Riksdagen kan medge att regeringen i sin tur överlåter åt förvaltningsmyndighet att meddela bestämmelser (8 kap. 11 § regeringsformen). Bara om riksdagen uttryckligen har medgivit det kan således regeringen överlåta åt en myndighet att bestämma nivån på en ansökningsavgift.

I den finansiella styrningen av avgifter framgår av 5 § 2 st. avgiftsförordningen (1992:191) bl.a. att avgifter ska beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader (full kostnadstäckning), såvida regeringen inte har föreskrivit något annat. Regeringen har avseende avgifter på livsmedelsområdet föreskrivit annat när det gäller annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontroll som avser de verksamheter som omfattas av artikel 79.1 a och 79.2 i förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel (kontrollförordningen).

Artikel 79 begränsningar, som innebär att alla kostnader inte får ingå i kostnadsmassan för avgiftsuttaget, gäller dock inte för avgifter beskrivet i detta dokument. Här tillämpas artikel 80, vilket innebär att EU-förordningen reglerar att nationell lagstiftning tillämpas. Detta innebär att full kostnadstäckning gäller.

2 Godkända kostnader

Enligt artikel 80 får medlemsstaterna ta ut andra avgifter eller pålagor för att täcka kostnaderna för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet än de avgifter som avses i artikel 79, om detta inte är förbjudet enligt annan lagstiftning. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, har därför på nationell nivå möjlighet att

föreskriva om skyldighet att betala avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Bestämmelser om avgifter på livsmedelsområdet finns framför allt i förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter. I förordningen ges Livsmedelsverket bemyndigande att meddela föreskrifter om avgifter.

3 Kostnadsmassa till grund för beräkning av avgift.

Avgiften grundar sig på prognostiserade kostnader hänförliga till de arbetsuppgifter som innefattas vid aktuell handläggning. Detta innefattar i huvudsak personalkostnader, resekostnader, lokalkostnader, avdelningsspecifik administration- och chefsstöd samt myndighetsövergripande overhead. Det är framför allt resurser inom avdelningen för råd och regler som ligger till grund för beräkningarna, men för vissa avgifter tillkommer kostnader för resurser från annan avdelning. Den beräknade kostnadsmassan divideras med aktuella timmar, för att resultera i en timtaxa. Utifrån timtaxan beräknas sedan den slutgiltiga avgiften.

4 Timtaxa Avdelningen för råd och reglering

4.1 Direkt arbetad tid

Den teoretiska arbetstiden för en anställd under ett kalenderår uppgår till 2 080 timmar. Den faktiska arbetstiden per sysselsättning är betydligt kortare. Efter avdrag för ledighet, semester, sjukfrånvaro, egen administration samt egen kompetensutveckling, förväntas direkt arbetad tid uppgå till 1 340 h per år. Detta är i nivå med Ekonomistyrningsverkets (ESV) definition av direkt tid.

4.2 Personalkostnader

Beräkning av personalkostnader grundar sig i budgeterad kostnadsnivå 2024 för personal inom Avdelningen för råd och reglering, exklusive chefer. Kostnader innefattar lön, sociala avgifter, skatt och förmåner. För att prognostisera kostnadsnivån 2025 - 2027 används myndighetens förväntade pris- och löneomräkning (PLO) för samma period. För perioden 2025 – 2027 beräknas den genomsnittliga kostnaden för en årsarbetare till 910 128 kr. Då direkt arbetstid beräknas till 1 340 h, motsvarar detta en genomsnittlig timkostnad för personal inom avdelningen på 679 kr / timme. Se beräknad personalkostnadsutveckling samt löneindex i tabellerna nedan.

Kostnad årsarbetare 2024 – 2027

	2024	2025	2026	2027
Budget	877 615 kr			
Indexuppräknat		897 800 kr	909 471 kr	923 113 kr
Timkostnad	655 kr/h	670 kr/h	679 kr/h	689 kr/h

Avdelningen för myndighetsstöd
Enheten för ekonomi

2024-09

Beräknat löneindex

	2025	2026	2027
Löneindex	2,3%	1,3%	1,5%
<i>varav arbetskostnadsindex</i>	3,3%	2,3%	2,5%
<i>varav produktivitetsavdrag</i>	-1,0%	-1,0%	-1,0%

4.3 Lokalkostnader

Personalen inom Avdelningen för råd och reglering är placerade på myndighetens huvudkontor. Kostnaden för kontorslokalen fördelas ut per avdelning utifrån antalet anställda på kontoret. Detta är nytt inför 2025 och tidigare ingick lokalkostnaderna i myndighetens övergripande overheadkostnad. Den genomsnittliga årskostnaden för en kontorsplats beräknas till 72 480 kr, för perioden 2025 - 2027. Då direkt arbetstid beräknas till 1 340 h, motsvarar detta en genomsnittlig timkostnad för lokaler på 54 kr / timme. Beräkningen grundas i 2024 års kostnadsnivå, med en indexuppräknings om 2% per år. För att få relevanta lokalkostnader att utgå ifrån 2024, kombinerades den nya fördelningsnyckeln med kostnadsmassan från budget 2024. Se lokalkostnadsutveckling samt hyresindex i tabell nedan.

Årskostnad kontorsplats 2024 - 2027

	2024	2025	2026	2027
Budget	69 657 kr			
Indexuppräknat		71 050 kr	72 471 kr	73 920 kr
Timkostnad	52 kr/h	53 kr/h	54 kr/h	55 kr/h

Beräknat hyresindex

	2025	2026	2027
Hyresindex	2,0%	2,0%	2,0%

4.4 Administration- och chefsstöd inom avdelningen

Inom Avdelningen för råd och reglering arbetar en avdelningschef, sex enhetschefer samt två administratörer. Detta utgör avdelningens administrations- och chefsstöd. Stödet är till för avdelningens samtliga verksamheter och fördelas inom avdelningen utifrån bruttokostnad per aktivitetskod. Påslaget uppgår till 12%. I myndighetens nya OH-modell definieras denna kostnad som OH 2. Se detaljerad beskrivning av ny OH-modell för mer information.

4.5 Myndighetsövergripande overheadkostnad

Livsmedelverket har gemensamma kostnader som är myndighetsövergripande. Detta innefattar i huvudsak stödfunktioner från IT, juridik, ekonomi, HR och kommunikation. Dessa kostnader inkluderas i kostnadskalkylen eftersom samtliga avdelningar inom myndigheten nyttjar dessa stödfunktioner. Denna kostnad fördelas inom myndigheten utifrån bruttokostnad inklusive administration- och chefsstöd. Påslaget uppgår till 21%. % . I myndighetens nya OH-modell definieras denna kostnad som OH 1. Se detaljerad beskrivning av ny OH-modell för mer information.

4.6 Beräkning grundläggande timtaxa 2025 – 2027

	Kostnad per timme
Personalkostnad	679
Lokalkostnad	54
Administration- och chefsstöd inom avdelning	88
Myndighetsövergripande overheadkostnad	172
Slutgiltig timtaxa efter avrundning	990

5 Avgifter

Nedan följer en förteckning av samtliga avgifter som utgår från den grundläggande timtaxan. För vissa avgifter tillkommer kostnadsposter som är specifika för just den insatsen.

5.1 Godkännande av naturligt mineralvatten

Godkännandeprocessen är lång och omfattande och innehåller både granskning av information som löpande ska skickas in till Livsmedelsverket, samt granskning på plats. Syftet med platsbesöket är att besiktiga vattentäkten för att se om det finns omständigheter som gör att speciella undersökningar är nödvändiga. Detta genererar kostnader för restid, transport och övernattnig. Den totala handläggningstiden för godkännande av naturligt mineralvatten uppskattas till 40 timmar. Tiden kan variera i det enskilda fallet. Avgiften föreslås därför omfatta en grundavgift och en timdebitering för tid därutöver. Grundavgiften ska betalas vid ansökan om godkännande, övrig tid debiteras efter att processen är klar. Grundavgiften omfattar 10 timmar handläggning i samband med den formella ansökan, samt granskning av data och hydrogeologisk undersökning.

Avdelningen för myndighetsstöd
Enheten för ekonomi

2024-09

5.1.1 Resekostnader

Vid ett godkännande av naturligt mineralvatten innefattas ett platsbesök. Behovet av resor kan variera mellan olika godkännanden och kostnaderna är därför beräknade utifrån en snittresa på 3 timmar med tåg och övernattnig. Den beräknade timkostnaden för resor är 126 kr / timme. Denna kostnad adderas till den grundläggande beräkningen av timtaxa.

5.1.2 Totalkostnad

	Kostnad per timme
Personalkostnad	679
Lokalkostnad	54
Resekostnad	126
Administration- och chefsstöd inom avdelning	103
Myndighetsövergripande overheadkostnad	202
Slutgiltig timtaxa efter avrundning	1 160

Grundavgift för godkännande av naturligt mineralvatten uppgår till 11 600. I grundavgiften ingår 10 timmar handläggning. För tid utöver detta utgår en timavgift om 1 160 kr.

5.2 Samråd om fastställande av status som nytt livsmedel

Avgiften för samråd om fastställande av status om nytt livsmedel består av en grundavgift och därefter en löpande timavgift. Grundavgiften avser den inledande administrativa handläggningen och är beräknad utifrån en uppskattad tidsåtgång på 5 timmar för att hantera mottagande, registrering och validering av ansökan. Grundavgiften betalas vid ansökningstillfället. Resterade handläggningstid debiteras i efterhand, när ärendet avslutas. Den totala handläggningstiden för ett samråd för fastställande av status som nytt livsmedel uppskattas till 40 timmar. Tiden kan variera i det enskilda fallet. Grundavgift för samråd om fastställande av status om nytt livsmedel uppgår till 4 950 kr. För tid utöver detta utgår en timavgift om 990 kr.

5.3 Ansökan om registrering av skyddad beteckning

Den som ansöker om registrering av skyddad beteckning ska betala en avgift bestående av en grundavgift och därefter en löpande timavgift. Grundavgiften betalas när ansökan lämnas in till Livsmedelsverket och innefattar den grundläggande administrationen av ärendet. Denna handläggning uppskattas till 5 timmar. Timavgift utgår för den tid som Livsmedelsverket därutöver behöver lägga ned på ärendet. Grundavgift för ansökan om

registrering av skyddad beteckning uppgår till 4 950 kr. För tid utöver detta utgår en timavgift om 990 kr.

5.4 Ansökan om tillstånd att använda icke-ekologiska ingredienser av jordbruksursprung i ekologisk produktion av livsmedel

När en ansökan om tillstånd inkommer behöver Livsmedelsverket genomföra vissa kontroller av ansökan. Handläggningstiden kan variera i enskilda ärenden, men utifrån tidigare inkomna ärenden uppskattas den genomsnittliga handläggningstiden till 2 timmar. Den som ansöker om tillstånd att använda icke-ekologiska ingredienser av jordbruksursprung i ekologisk produktion av livsmedel ska betala en fast avgift om 1 980 kr. Avgiften betalas i samband med ansökan.

5.5 Överlämnande av kontroll till kontrollorgan

Livsmedelsverkets handläggning vid överlämnande av kontroll till kontrollorgan är standardiserat och likvärdig för företagen. Avgiften är sedan tidigare beräknad på en genomsnittlig handläggningstid på 40 timmar. Myndigheten anser inte att detta ska ändras. I samband med ansökan om överlämnande av kontroll ska en fast avgift om 39 600 kr betalas.

5.6 Revision av kontrollorgan

Livsmedelsverket har överlämnat kontroll av ekologisk produktion och ekologiska livsmedel till kontrollorgan. Livsmedelsverket ska årligen göra tillsyn på kontrollorganen, för att säkerställa att de lever upp till villkoren. En revision består normalt av en kontorsrevision samt en skuggkontroll där Livsmedelsverket följer med och bevittnar kontrollorganets revisor på deras kontrollbesök. Detta genererar kostnader för restid, transport och övernattnings. Kontorsrevisionerna kan vissa år ske digitalt. Fältbevittning kommer normalt inte att ske årligen, utan två av tre år.

5.6.1 Resekostnader

Vid en revision av kontrollorgan innefattas en fysisk revision av huvudkontoren och fältbevittningar. Behovet av resor kan variera mellan åren och kostnaderna är därför beräknade som ett snitt, utifrån en 3-årig plan. Beräknad total restid per år med tåg uppgår till 27 timmar. Den beräknade timkostnaden för resor i samband med revision är 238 kr / timme. Denna kostnad adderas till den grundläggande beräkningen av timtaxa.

5.6.2 Total kostnad

	Kostnad per timme
Personalkostnad	679
Lokalkostnad	54
Resekostnad	238
Administration- och chefsstöd inom avdelning	117
Myndighetsövergripande overheadkostnad	228
Slutgiltig timtaxa efter avrundning	1 320

Avgiften för revision av kontrollorgan består av en timavgift som uppgår till 1 320 kr per timme. Debiterbar tid innefattar för- och efterarbete, samt arbete på plats. En revision innehåller i grunden samma moment, men respektive kontrollorgans individuella förutsättningar kan påverka tidsåtgången.

5.7 Anmälan till kontrollsystemet avseende ekologisk produktion

För att täcka Livsmedelsverkets kostnader för anmälan föreslår Livsmedelsverket att det ska fortsatt ska gå ut en fast avgift om 500 kr per anmälan. Avgiften är beräknad på en genomsnittlig handläggningstid på 30 minuter per anmälan, till skillnad från tidigare då den beräknades utifrån utvecklingskostnader. Avgiften har avrundats till närmsta tiotal.

5.8 Undantag för märkning av ägg

Den som ansöker om undantag för märkning av ägg i enlighet med artiklarna 8.2 eller 10.1 i kommissionens förordning (EU) 2023/2465 ska betala en avgift för ansökan. När den befintliga avgiften togs fram i fjol uppskattades den genomsnittliga handläggningstiden till 2,5 timmar. I samband med ansökan ska därför en fast avgift om 2 480 kr betalas. Avgiften har avrundats till närmsta tiotal.

5.9 Ansökan om dispens från regler om berikning av vissa livsmedel

När Livsmedelsverket mottagit en ansökan om undantag (dispens) från berikningsreglerna krävs en risk- och nyttovärdering. Det sker även viss administrativ handläggning i ärendet. Personal inom både Avdelningen för råd och reglering samt Avdelningen för risk- och nyttovärdering är involverade i arbetet. Tidsåtgång för en risk- och nyttovärdering kan variera. Den administrativa handläggningen beräknas uppgå till 1 timme och 20 minuter. Den totala handläggningstiden för respektive ärende kan därmed variera och avgiften föreslås därför omfatta en grundavgift och en timdebitering för tid därutöver. Grundavgiften ska betalas i samband med dispensansökan, övrig tid

Avdelningen för myndighetsstöd
Enheten för ekonomi

2024-09

debiteras efter att processen är klar. Grundavgiften omfattar 1 timme och 20 minuter handläggning.

5.9.1 Personalkostnader

Vid en ansökan om dispens från regler om berikning av vissa livsmedel, är personal från både Avdelningen för råd och reglering samt Avdelningen för risk- och nyttovärdering involverade. Den beräknade personalkostnaden har uppdaterats från den grundläggande timtaxan, som endast inkluderar personal inom Avdelningen för råd och reglering. Den uppdaterade timkostnaden för personal beräknas till 687 kr / h.

5.9.2 Total kostnad

	Kostnad per timme
Personalkostnad	687
Lokalkostnad	54
Administration- och chefsstöd inom avdelning	89
Myndighetsövergripande overheadkostnad	174
Slutgiltig timtaxa efter avrundning	1 000

Grundavgift för ansökan om dispens från regler om berikning av vissa livsmedel uppgår till 1 330 kr. Grundavgiften har avrundats till närmsta tiotal. För tid utöver detta utgår en timavgift om 1 000 kr.

5.10 Anmälan av livsmedel avsedda för särskilda grupper

Livsmedelsverket uppskattar den genomsnittliga tidsåtgången för handläggning av en anmälan av livsmedel avsedda för särskilda grupper uppskattas till 1 timme vilket gör att Livsmedelsverket föreslår en avgift om 990 kr.

5.11 Ansökan om nytt hälsopåstående

Vid en ansökan om nytt hälsopåstående ska Livsmedelsverket verifiera att ansökan är korrekt och fullständig enligt kraven i förordning (EG) nr 1924/2006. Den genomsnittliga tidsåtgången för handläggning uppskattas till 10 timmar. För att täcka den administrativa hanteringen av anmälan tar Livsmedelsverket ut en fast avgift om 9 900 kr per anmälan. Avgiften debiteras i samband med att ansökan skickats in till myndigheten.

5.12 Utfärdande av centrala exportintyg

Livsmedelsverket tar ut en avgift av livsmedelsföretagare för utfärdande av centralt exportintyg som utfärdas för enstaka livsmedel och beställning av intyg tryckta på särskilt papper. Livsmedelsverkets centralt utfärdade intyg signeras av medarbetare vid huvudkontoret i Uppsala. Administratörer, veterinärinspektörer och statsinspektörer utför därvid olika delar av handläggningen. Generellt är tidsåtgången i de olika ärendena likartad och den genomsnittliga tidsåtgången uppskattas till 40 minuter. För att täcka den administrativa hanteringen av anmälan tar Livsmedelsverket ut en fast avgift om 660 kr för utfärdande av exportintyg.

5.13 Utfärdande av exportintyg till Ryssland samt Eurasiska ekonomiska unionen

Livsmedelsverket tar ut en avgift av livsmedelsföretagare för utfärdande av exportintyg till Ryssland samt Euroasiska ekonomiska unionen. Handläggningstiden för dessa intyg är begränsad, men arbetet genererar även materialkostnader samt fraktkostnader. För att täcka dessa kostnader föreslår Livsmedelsverket att nuvarande avgift om 60 kr per exportintyg kvarstår.

5.14 Exportgodkännande

Med stöd av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2010:10) om avgift för exportgodkännande, debiteras en avgift när myndigheten på uppdrag av enskilda bedriver verksamhet som syftar till att livsmedelsanläggningar ska godkännas för export av tredjeländ. Avgiften grundar sig på Livsmedelsverkets sammanlagda faktiska kostnader för nedlagd arbetstid och övriga kostnader. I huvudsak är det officiell veterinär inom Avdelningen för livsmedelskontroll, samt tjänstemän inom Avdelning för råd och reglering, som arbetar med inspektionsbesök. Kostnadsnivån för dessa roller är i stort lika och därmed beräknas avgiften enligt den grundläggande timtaxan. Timavgiften vid exportgodkännande blir därmed 990 kr. Övriga kostnader innefattar i huvudsak kostnader för tolk samt resekostnader och boende för livsmedelsverkets personal. Dessa kostnader beräknas utifrån faktiskt utfall vid respektive inspektionsbesök.